

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау

Тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі (бұдан әрі – ТБКЖ) ұйымның стратегиялық және операциялық мақсаттарына қол жеткізуге ықпалын тигізуі мүмкін тәуекелдерді дер кезінде анықтауға, бағалауға, басқаруға және бақылауға бағытталған.

Қордың Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы Қордың үздік тәжірибесі мен әдіснамасын есепке ала отырып, жүйенің мақсаттарына сүйене, тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін ұйымдастырудың қағидаттары мен тәсілдерін айқындады.

Тәуекелдерді басқару мәселелерін реттейтін негізгі ішкі нормативтік құжатымыз болып Қордың тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жөніндегі саясаты табылады. Бұл Саясат COSO-ның «Ұйымдардың тәуекелдерді басқарудың тұжырымдамалық негіздері: стратегиямен және тиімділік көрсеткіштерімен біріктіру» ұсынымдарының ескерілуімен жасалған, және Қордың барлық деңгейлерінде тәуекелдерді басқару үшін тәуекел иелерінің жауапкершілігінің күшеюін қамтамасыз етуге, Қордың барлық үдерістеріне тәуекел-менеджменттің интеграциясын арттыруға арналған.

ТӘУЕКЕЛДЕРДІ ТИІМДІ БАСҚАРУ МАҚСАТЫНДА ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ «ҮШ ҚОРҒАНЫС ЖЕЛІСІ» ҚАҒИДАТЫН АЙҚЫНДАДЫ. БІРІНШІ ҚОРҒАНЫС ЖЕЛІСІ – ТӘУЕКЕЛДЕРДІҢ ТІКЕЛЕЙ ИЕЛЕРІ. ЕКІНШІ ҚОРҒАНЫС ЖЕЛІСІ – БАҚЫЛАУ ЖӘНЕ МОНИТОРИНГ ФУНКЦИЯЛАРЫН ЖҮЗЕГЕ АСЫРАТЫН ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ МЕН ІШКІ БАҚЫЛАУ ДЕПАРТАМЕНТІ ЖӘНЕ КОМПЛАЕНС ҚЫЗМЕТІ. ҮШІНШІ ҚОРҒАНЫС ЖЕЛІСІ БОЛЫП ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ ЖӘНЕ ІШКІ БАҚЫЛАУ ЖҮЙЕСІНІҢ ТИІМДІЛІГІН ОБЪЕКТИВТІ ЖӘНЕ ТӘУЕЛСІЗ БАҒАЛАУДЫ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТЕТІН ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІ ТАБЫЛАДЫ.

Тәуекелдерді басқару департаменті, комплаенс қызметі және ішкі аудит қызметі туындайтын маңызды мәселелер мен назар аударуды талап ететін мәселелер туралы ақпаратты Директорлар кеңесінің назарына жеткізеді. **GRI 2-16**

Ішкі бақылау жүйесі Қордың ТБКЖ-нің ажырамас бөлігі болып табылады және процестік тәуекелдерге жылдам жауап беруге, негізгі және қосалқы үдерістер мен күнделікті операцияларды бақылауды жүзеге асыруға қабілетті басқару жүйесін құруға бағытталған және COSO «ішкі бақылау – интеграцияланған модель» үлгісіне сәйкес құрылған, сонымен қатар өзара тәуелді бес құрамдастан тұрады:

- бақылау ортасы;
- тәуекелдерді бағалау;
- бақылау процедуралары;
- ақпарат және байланыс;
- мониторинг.

2023 жылы Қордың ішкі нормативтік құжаттарында бақылау рәсімдерін құжаттау және тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саласындағы ішкі нормативтік құжаттарды сақтау арқылы ішкі бақылаудың тиімді жүйесін құру бойынша жұмыс жалғастырылды.

Қордың Ішкі аудит қызметі тәуекелдерді басқару және бақылау жүйесінің маңызды элементі болып табылады. Қызмет өз қызметін ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарына, оның ішінде халықаралық ішкі аудиторлар институтының Әдеп кодексіне сәйкес жүргізеді. 2023 жылы Ішкі аудит қызметі ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарына және ішкі аудиторлар Институты әзірлеген Этика Кодексіне сәйкестігіне сыртқы тәуелсіз бағалаудан сәтті өтті.

Директорлар кеңесінің рөлі болып Қор үшін жалпы тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау саясатын бекіту табылады. 2023 жылы барлық негізгі тәуекелдер, соның ішінде

жазатайым оқиғалар тәуекелдері, маңызды инвестициялық жобалардың тәуекелдері, әлеуметтік тұрақсыздық тәуекелдері, қаржылық тәуекелдер, соттың істі қарау тәуекелдері, беделге нұқсан келтіру тәуекелдері, санкциялық заңнаманың әсер ету тәуекелі, актиерді жекешелендіру бағдарламасының тәуекелдері Директорлар кеңесінің назары мен бақылауында болып тұрды.

Басқарма Тәуекелдерді стратегиялық басқару комитетінің ұйымдастырылуы мен тиімді жұмыс істеуі үшін жауапты болады.

2023 жылы тәуекелдер тізіліміне Қор қызметі үшін ең маңызды болған 22 тәуекел кірген. Тәуекелдер стратегиялық, қаржылық, операциялық және құқықтық тәуекелдер топтарына бөлінеді.

2023 жылғы тәуекелдер тізіліміне жазатайым оқиғалар тәуекелі, әлеуметтік тұрақсыздық тәуекелі, жұмыскерлер құрамының тәуекелдері, соттың істі қарау тәуекелдері, комплаенс тәуекелдері сияқты ESG-қа қатысты тәуекелдер кіреді, сондай-ақ экологиялық және климаттық тәуекелді қамтитын экологиялық тәуекелдер ерекшеленіп көрсетілді.